

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším i vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti zahrnuje umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atd.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Oblast lze rozšířit o Dramatickou výchovu jako o obor doplňující, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou dalšího samostatného předmětu, projektu, kurzu apod.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně

jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Cíle základního vzdělávání naplňované ŠVP Umění a kultura

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

Klíčové kompetence naplňované ŠVP Umění a kultura

Kompetence k učení

- učí se prostřednictvím vlastní tvorby
- tvoří na základě aktivního osvojování různých výtvarných a hudebních technik
- samostatně pozoruje a experimentuje
- vnímá hodnoty umění a kultury a pohlíží na ně jako na způsob poznávání světa, vnímá umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu
- poznává smysl a cíl učení (tvorby), posoudí vlastní pokrok učení (tvorby), kriticky zhodnotí výsledky svého učení (tvorby) a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- kriticky myslí v souvislosti s posuzováním vlastní tvorby i uměleckého díla
- nenechá se odradit případným nezdarem a hledá různá řešení k uspokojivějšímu výsledku
- využívá možnosti volby vhodných výtvarných a hudebních technik
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- vyhledává vazby mezi druhy umění na základě podobnosti jejich znaků

Kompetence komunikativní

- k umění a kultuře přistupuje jako ke způsobu dorozumívání
- porozumí promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- je schopen vést dialog či diskutovat o dojmu z uměleckého díla
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- vytváří si celoživotní potřebu pohybovat se v estetickém prostředí
- využívá daného prostoru pro osobitý výtvarný i hudební projev

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- seznámí se s významnými výtvarnými a hudebními uměleckými díly a jejich autory

- zajímá se o kulturní dění, vytváří si potřeby návštěv výstav výtvarných prací a hudebních koncertů
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- osvojuje si výtvarné a hudební techniky a nástroje, materiály i nástroje používá bezpečně a účinně, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- dokáže na sebe vzít zodpovědnost za svěřený pracovní úkol

Metody výuky vedoucí k naplňování cílů a kompetencí

- komunikativní kruh
- aktivní sebehodnocení
- experimentování
- práce skupin
- výtvarné pexeso
- tvorba dle známých umělců
- konzultace se spolužáky a pedagogy
- poslech a rozbor hudebních skladeb
- hra na rytmické, příp. jiné hudební nástroje, zpěv
- rytmické a pohybové hry, tanec
- návštěvy výstav, koncertů, divadelních a filmových představení
- historické vycházky za uměleckými slohy
- učení v praxi – exkurze
- vyhledávání informací a jejich následná zpracování a prezentace
- veřejné prezentace – galerie ve škole, výstavy, Advent atd.
- práce s didaktickou technikou – medailony malířů, hudebních skladatelů atd., záznamy výstav, technik, nahrávky koncertů, počítačové programy atd.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace	1	1	2	2	2	8	2	2	1	1	6

Průřezová témata:

- OSV**
- 1. ročník (okruhy č. 1, 5, 8, 9)
 - 2. ročník (okruhy č. 1, 5, 8, 9)
 - 3. ročník (okruhy č. 1, 5, 8, 9)
 - 4. ročník (okruhy č. 1, 5, 8, 11)
 - 5. ročník (okruhy č. 5, 8)
 - 6. ročník (okruh č. 5)

- MuV**
- 1. ročník (okruh č. 4)
 - 2. ročník (okruh č. 4)
 - 3. ročník (okruh č. 4)

EV	1. ročník (okruh č. 4) 2. ročník (okruh č. 4) 3. ročník (okruh č. 4)
MV	5. ročník (okruh č. 2, 6)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 1.**

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjí své kreslířské schopnosti, ladí proporce mezi respektem k druhým a sebeprosazením 	<ul style="list-style-type: none"> • Prožitek 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Experiment s barvou 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Projevuje cit pro barevnou kompozici ➤ Uvažuje o souladu mezi funkcí a tvarem, kultivuje svou schopnost pracovat v kolektivu vrstevníků 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti – lidský výrobek 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Postava 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakuje si a nazve jednotlivé barvy 	<ul style="list-style-type: none"> • Světlá, tmavá, studená, teplá barva 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmus, střídání barev 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti – příroda 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Posílí schopnost soustředění na výtvarnou akci 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti – pohádka 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s barvou – míchání, překrývání 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti – rodina 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti – ilustrace 	
➤ Vybere odpovídající technické výtvarné dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Dekorativní, prostorová práce 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s barvou – zapouštění, rozfoukávání, dotváření 	
➤ Prohlubuje schopnost udržet pozornost, prohlubuje schopnost vcítění se	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
➤ Vyhledá působivé barevné kompozice	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dekorativní, prostorová – výtvarný rytmus 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyprávění 	
➤ Ladí proporce, citlivě vnímá pocit sounáležitosti	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti – zima 	
➤ Učí se účinně komunikovat	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dekorativní, rozvíjení smyslu pro prostor 	
➤ Zdokonalí své výtvarné dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
➤ Hledá význam v neurčitém tvaru		
➤ Uvědomuje si plynutí času	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti – hádanka, báseň, říkanka 	
➤ Objeví výtvarnou hodnotu v barvách a tvarech přírody	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
➤ Objeví některé možnosti plastického vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávání, zobrazování tvarů 	
➤ Rozvíjí kreslířské schopnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
➤ Rozvíjí kreslířské schopnosti při tematické kresbě	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyprávění 	
➤ Posílí potřebu vyvolávat dobré emoce	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarná hra 	

➤ Najde výtvarnou hodnotu zdánlivě obyčejných předmětů, které člověk využívá	• Výtvarné vyjádření skutečnosti, svět přírody, rostliny	
	• Výtvarné vyjádření skutečnosti – tvar	
➤ Rozvíjí výtvarnou fantazii	• Základní vlastnosti plastických materiálů	
	• Ilustrace	
➤ Zažívá potěšení z výtvarných aktivit	• Výtvarné vyjádření vlastní fantazie	
➤ Obohatí a oživí své poznatky o přírodě	• Pozorování přírodních tvarů, rozlišování barvy, struktury	
	• Výtvarné vyjádření skutečnosti, film	
➤ Objevuje a dotváří význam náhodně vzniklých tvarů	• Kombinace přírodních materiálů	
➤ Všímá si ozvláštnění běžných věcí výtvarným zásahem	• Dotváření přírodnin	
➤ Zvládá vztah mezi svými reálnými možnostmi a svým přáním	• Výtvarné vyjádření na základě četby	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 2.**

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
➤ Třídí a prohlíží přírodniny (využívá při výzdobě interiéru)	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie (přírodní koláž) 	
➤ Ověří platnost postupů pro smíchávání jednotlivých barev	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s barvou (experimentování) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (aktivní práce s ilustrací) 	
➤ Ověří všechny druhy podkladů pro výtvarnou práci (vlhký, škrobový, klovatinový)	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dekorativní, prostorová 	
➤ Vyjádří určitou fázi podzimního dne	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
➤ Zvolí barevné tóny		
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
➤ Vyzkouší všechny varianty smíchávání barev	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s barvou 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyprávění 	
➤ Vyjádření některé ze dvojice protikladů	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (aktivní práce s ilustrací) 	

➤ Získá vlastní zkušenost	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s barvou 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
➤ Vytvoří dekorativní motiv zhušťování a oddalování linií	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dekorativní, prostorová 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (seznamování s různými druhy výtvarného umění) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
➤ Zachytí několik částí děje v časové následnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyprávění 	
➤ Stavuje, spojuje prostorové objekty, provádí jejich barevné sjednocení	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dekorativní, prostorová 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
➤ Sleduje změnu kvality barev vzniklých smícháním	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s barvou 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyprávění 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (rozvíjení smyslu pro krásu přírody) 	

➤ Zachytí děj. celek na základě osobního zážitku	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (aktivní práce s ilustrací) 	
➤ Vybere a zobrazí tvarově, hmatově a barevně zajímavý přírodní objekt	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (rozvíjení vztahu k životnímu prostředí) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dekorativní, prostorová 	
➤ Pokusí se o figurativní vyjádření z fantazijních představ	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyprávění skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (aktivní práce s ilustrací) 	
➤ Výtvarná reportáž z turistického pohybu (zpracovaná jako reportáž)	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
➤ Zachytí zákonitosti přírodního růstu	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (rozvíjení smyslu pro krásu přírody) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 3.**

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje a pojmenovává vizuálně obrazné elementy ve vizuálně obrazných vyjádřeních, postihujících jeho zážitky, představy a zkušenosti ➤ Kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení vizuálně obrazných vyjádření v plošných, objemových i prostorových vztazích – projevení vlastních životních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> • Vizuálně obrazné prostředky pro vyjádření elementů – linie, tvar, objem, barevné kvality, jejich jednoduché vztahy • Rozvržení v obrazové ploše a objemu • Vytváření sestav ve statickém i dynamickém chápání interakce s realitou • Vizuálně obrazné prostředky pro vyjádření objektů a jejich jednoduchých seskupení • Reflexe zrakového vnímání v souvislosti s vnímáním ostatními smysly • Vizuálně obrazná vyjádření 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje rozdíly při vnímání události jednotlivými smysly, své zkušenosti verbalizuje a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření užívá různorodé prostředky ➤ Zkoumá i vizuálně obrazná vyjádření, jejichž interpretace je odlišná od jeho vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Kategorie představ, prožitků, zkušeností, poznatků – uplatňuje při vlastní tvorbě a interpretaci • Typy vizuálně obrazných vyjádření • Metody uplatňované v aktuálním pojetí výtvarného umění • Zdroje autorství vizuálně obrazných vyjádření 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nalézá na základě vlastních zkušeností komunikační obsah ve vizuálně obrazných vyjádřeních, která vybral, upravil, či samostatně vytvořil ➤ Uvědomuje si i různorodost interpretací vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k ní jako k možnému zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> • Individuální interpretace v pluralitní komunikaci • Interpretace vlastní a interpretace uznávané sociálním okruhem • Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 4.**

Požadované výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
➤ Identifikuje použité výtvarné prostředky	• Skutečnost a její odraz ve výtvarném díle	
➤ Pozoruje vyjádření pohybu, děje	• Spojení výtvarného díla se skutečností	
➤ Tvoří asociační řady	• Výtvarná hra	
➤ Shromáždí zajímavý obrazový materiál	• Různé způsoby výtvarného vyjádření	
➤ Všimá si využití daných prostředků	• Prostorová výtvarná forma	
➤ Odliší zpracování plastické, malířské nebo kreslířské	• Plošná výtvarná forma – malířství, grafika • Využití světla	
➤ Porovná výtvarné zpracování s konkrétním námětem	• Výtvarné vyjádření ve vztahu k zobrazované skutečnosti	
➤ Zobrazí jednoduchý předmět s charakteristickou strukturou		
➤ Experimentuje s výtvarnými prostředky	• Záměrné využití výtvarných prostředků	
➤ Hledá barevné tónové odstíny	• Barva jako výtvarný prostředek	
➤ Využívá intenzitu, tloušťku a plynulost čar	• Linie jako výtvarný prostředek	
➤ Pokouší se odhalit záměr autora	• Setkávání jednotlivých výtvarných prostředků – barvy, linie, plochy, světla • Kolorování lineární kresby Tematické kreslení	
➤ Odliší prvky opakující se, podobné, kontrastní	• Kompozice	
➤ Vytvoří kompozici pomocí koláže		
➤ Vytvoří návrh dekoru		
➤ Všimá si tvarového ozvláštnění	• Výtvarné vyjádření skutečnosti, vycházející z odpozorování	
➤ Přetvoří reálný námět do charakteru fantazijního		
➤ Rozvíjí cit pro detail	• Zvětšení detailu	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 5.**

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňuje zkušenosti s barvou, kresbou ➤ Vhodně využívá redukované barevné škály ➤ Skládání a míchání barev a jejich odstínů. Barevné kontrasty ➤ Uplatňuje kontrast a vztah tvarů, ploch a barev v plošné kompozici ➤ Rozmísťuje barvy a tvary na ploše ve vztahu k zjednodušeným prvkům a celkové kompozici. Projevuje cit pro symetrii a asymetrii - využívá v kompozici, poznává různé způsoby výt. vyjádření ➤ Ověřuje výrazové možnosti písma v hravých, experimentálních činnostech s využitím hotového písma ➤ Rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> • Volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti • Vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí, základní kompoziční principy • Vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí, vyjádření prostorových vztahů Elementární poučení o teorii barev • Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše, zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici, symetrická, asymetrická řešení • Funkce písma (sdělná, výtvarná), dekorační prvek • Poznání výtvarných principů a možností některých materiálů pomocí experimentálního ověřování • Bytová tvorba z hlediska úče- 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá výrazové možnosti linie, plochy, tvaru a struktury - experimentuje, organizuje vlastní výtvarnou práci ➤ Seznamuje se s nimi prostřednictvím hry ➤ Postupně nabývá povědomí o smyslu, organizaci a funkci výtvarného díla, autorova záměru 	<p>lu. Dekorace, estetika, možnost změny funkce užitá na dekorativní</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výtvarný výraz linie • Rozvoj citlivého vztahu k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel • Výtvarný výraz, jednoduché prostorové objekty • Funkce barev světlých, tmavých, teplých a studených jako prostorového činitele • Vztahy umění a skutečnosti 	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 6.**

Požadované výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dovede vybrat, vytvořit a pojmenovat prvky výtvarného jazyka – co vše dokáže bod, linie, tvary, plocha, světlo a stín, rytmus, kontrast ➤ Uvědomuje si důsledek přítlaku a odlehčení ruky při použití různých kreslířských materiálů a nástrojů ➤ Vytvoří světlejší a tmavší plochy pomocí hustoty kladení linií, šrafování ➤ Dokáže experimentovat s různými druhy linie ➤ Umí řešit úkoly dekorativního charakteru za pomoci linie ➤ Umí vyjádřit prostorové vztahy ➤ Objevuje možnost různosti vyjádření ➤ Nachází svůj vlastní způsob vyjádření ➤ Dokáže se vyjádřit barvou ➤ Dovede pomocí barvy zaznamenat vizuální zkušenost, též zkušenost získanou ostatními smysly, umí ji užít pro význam svých představ a fantazií ➤ Dokáže respektovat tvorbu svých spolužáků, komunikovat o ní a též se pokusí o vysvětlení výsledku své tvořivé činnosti ➤ Vnímá citlivěji své okolí, prostředí, v němž žije ➤ Začíná se orientovat v oblasti výtvarné kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • Linie, bod, objemy, světlo a stín • Kompozice – uspořádání prvků v ploše, kontrast, rytmus • Lineární vyjádření skutečnosti – expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti prostřednictvím kresebných technik (různé druhy linie – různé materiály) • Výtvarné vyjádření barvou – elementární poučení o teorii barev – teplé, studené, doplňkové • Míchání barev • Barevné vztahy • Psychologická funkce barvy – reflexe (př. barvy jednotlivých měsíců, barvy mých spolužáků, měsíční krajina...) • Výtvarné umění a životní prostředí (Landart vkus – kýč návštěva galerie, výstavy) 	

<p>➤ Dokáže uplatnit výtvarné zjednodušení ve vztahu k návrhu dekorativní plochy, užít písma a motivu v ploše</p>	<ul style="list-style-type: none">• Dekorativní činnosti• Dekorativní kompozice• Plošné dekorativní činnosti s vazbou na kruh a čtverec• Dělení plochy linií, barvou – stylizace• Výrazová a estetická funkce písma • Užité výtvarné umění• Základní drátenické techniky• Keramika – plošné, předměty	
---	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 7.**

Požadované výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů ➤ Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků ➤ Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➤ Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ➤ Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. ➤ Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury • Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • Reflexe a vztahy smyslového vnímání k vnímání ostatními smysly • Vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> • Učivo i výstupy od 6. do 9. ročníku se objektivně shodují, v jednotlivých ročnících budeme vyučovat projektově, odlišnost se projeví v tematickém zaměření v jednotlivých ročnících a hloubce znalostí v oblasti dějin umění

<p>vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu ➤ Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ➤ Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ➤ Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama. • Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • Manipulace s objekty, pohyb těla, a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření, a vyjádření proměn. Výběr, uplatnění a interpretace • Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika. Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na 	
---	--	--

	<p>smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none">• Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování• Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby a respektování záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace• Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické kulturní a sociální souvislosti	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 8.**

Požadované výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. ➤ Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. ➤ Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➤ Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ➤ Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. ➤ Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury. • Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu • Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • Reflexe a vztahy smyslového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě. 	<p>Učivo i výstupy od 6. - 9. ročníku se objektivně shodují, v jednotlivých ročnicích budeme vyučovat projektově, odlišnost se projeví v tematickém zaměření v jednotlivých ročnicích a hloubce znalostí v oblasti dějin umění</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu ➤ Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ➤ Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ➤ Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama. • Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn. Výběr, uplatnění a interpretace • Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika. Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na 	
---	--	--

	<p>smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní). Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování • Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby a respektování záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické kulturní a sociální souvislosti 	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 9.**

Požadované výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybírání, vytváření a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. ➤ Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. ➤ Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➤ Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ➤ Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ Vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. ➤ Porovnává a hodnotí jeho 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury. • Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu • Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • Reflexe a vztahy smyslového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlast- 	<ul style="list-style-type: none"> • Učivo i výstupy od 6. - 9. ročníku se objektivně shodují, v jednotlivých ročnících budeme vyučovat projektově, odlišnost se projeví v tematickém zaměření v jednotlivých ročnících a hloubce znalostí v oblasti dějin umění

<p>účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu ➤ Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ➤ Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ➤ Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>ní tvorbě.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama. • Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn. Výběr, uplatnění a interpretace • Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika. Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko 	
--	---	--

	<p>jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní). Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přežitých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování • Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby a respektování záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické kulturní a sociální souvislosti 	
--	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4

Průřezová témata v oblasti:

OSV	1. ročník (okruhy č. 2, 5, 6, 7, 8)
	2. ročník (okruhy č. 2, 5, 6, 7, 8)
	3. ročník (okruhy č. 2, 5, 6, 7, 8)
	4. ročník (okruhy č. 2, 6, 7, 8)
	5. ročník (okruh č. 8)
VMEGS	2. ročník (okruh č. 1)
	3. ročník (okruh č. 1)
	4. ročník (okruh č. 1)
	7. ročník (okruh č. 1)
MuV	1. ročník (okruh č. 1)
	2. ročník (okruh č. 1)
	3. ročník (okruh č. 1)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 1.**

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
➤ Sluchově rozliší řeč a zpěv	<ul style="list-style-type: none"> • Řeč – zpěv • Dýchání, výslovnost, rytmus 	
➤ Je schopen sluchově rozlišit zvuky – tóny	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuk – tón 	
➤ Projevuje smysl a cit pro rytmus	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s orffovskými nástroji, ostinátní doprovod jednoduchých písní 	
➤ Je schopen pohybově reagovat na hudební doprovod	<ul style="list-style-type: none"> • Hudebně pohybové hry, pohyb podle hudby 	
➤ Rozliší charakter skladby	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech – ukolébavka, pochod 	
➤ Postupně nabývá povědomí o odlišnostech vokální a instrumentální hudby	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech vokální a instrumentální hudby 	
➤ Zapamatuje si texty písní a je schopen dodržovat rytmus a intonovat	<ul style="list-style-type: none"> • Nácvik 10 nových písní v rozsahu c1 – a1, ve 2/4 a 3/4 taktu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Dlouhý, krátký tón 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Sluchové hry, hudební hádanky 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s písní – silně, slabě, hluboko, vysoko, pomalu, rychle, vesele, smutně 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Melodizace říkadel, hra na tělo 	
➤ Rozpozná hru různých hudebních nástrojů	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech – nástrojů – flétna, klavír, housle, kytara 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádření 2/4 a 3/4 taktu pohybem 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Modulace hlasu v souvislosti s textem – síla, tempo 	
➤ Rozlišuje mužský, ženský, hlas	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech – sborový zpěv (mužský, ženský, dětský hlas) 	
➤ Poznává českou státní hymnu	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech české státní hymny 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech různých hudebních žánrů podle vlastního výběru žáků 	
➤ Je schopen sluchově rozlišit známé melodie	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební hádanky – dokončit píseň, opakování písni 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Notový zápis 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybový doprovod písně 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tempo 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší 2/4 a 3/4 takt 	<ul style="list-style-type: none"> • 2/4 takt 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Dechová cvičení 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Dynamika (p, mf) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí rytmicizaci textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmicizace 	
<ul style="list-style-type: none"> • Hraje si s říkadly, jazykolamy 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmická hra, říkadla 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Melodie stoupá – klesá 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Refrén 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybový doprovod písně 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Repetice 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební nástroje 	
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s poslechovou skladbou (užití hudebních výrazových prostředků) 	<ul style="list-style-type: none"> • Dynamika (p, mf, f) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Naučí se lidové a umělé písně z možného seznamu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidová píseň 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Polka, pochod 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Noty (půlová, čtvrt'ová, osminová) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá dechových a hlasových cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • Hlasová cvičení 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybový doprovod písně 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Pomlky (čtvrt'ová, osminová) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší hudební hádanky 	<ul style="list-style-type: none"> • Artikulace – jazykolamy 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Hudba k tanci 	
<ul style="list-style-type: none"> • Prohlubuje emocionální zážitky z hudby, pohybově vyjadřuje charakter melodie (hraní i různých hudebně pohybových her) 	<ul style="list-style-type: none"> • Taneční pohyb 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kánon 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 3.**

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně ➤ Využívá správných pěveckých návyků ➤ Orientuje se v notovém zápise ➤ Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev • Rytmus řeči a hudební rytmus • Dvojhlas a vícehlas • Intonace v dur a moll • Grafický záznam vokální hudby 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> • Hra na jednoduché hudební nástroje • Rytmizace a melodizace, improvizace a stylizace • Interpretace motivů, témat, jednoduchých skladbiček • Grafický záznam melodie a skladby, notační programy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reaguje pohybem na znějící hudbu – vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby • Orientace v prostoru 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje jednotlivé kvality tónů ➤ Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ➤ Odliší hudbu vokální, instrumentální ➤ Rozeznává některé hudební druhy a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvality tónů • Vztahy mezi tóny • Hudební výrazové prostředky • Metrické, rytmické, dynamické, harmonické a výrazové změny v hudebním proudu • Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • Hudební styly a žánry • Hudební formy • Interpretace hudby 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 4.**

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
➤ Při zpěvu váže tóny	<ul style="list-style-type: none"> • Repetice 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Legato – staccato 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Vztah předvětí – závětí 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Téma 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Dvojhlas 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Stupňování – gradace uvnitř skladby 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Stupnice dur 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tónika 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Osminová nota s tečkou 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Čtvrt'ová nota s tečkou 	
	<ul style="list-style-type: none"> • G klíč 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Předznamenání – bé, křížek 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební forma malá – a, b; a, b, a 	
➤ Realizuje hru na tělo	<ul style="list-style-type: none"> • Rondo 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Polka 	
➤ Nabývá povědomí o významu B. Smetany a A. Dvořáka	<ul style="list-style-type: none"> • Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby 	
➤ Prodlužuje výdech		
➤ Orientuje se v zápisu jednoduché písně	<ul style="list-style-type: none"> • Noty h1, c2,d2 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hraje lidovou píseň na Orfovy hudební nástroje ➤ Doprovodí píseň dvěma tóny na melodické nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> • Nácvik písni 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Nácvik hudebně pohybových her 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmizace textu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Melodizace textu 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Taktuje na dvě a tři doby 	<ul style="list-style-type: none"> • Taktování 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracuje s poslechovými skladbami – rozezná některé z užitých hudebních výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s poslechovými skladbami 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Na základě vrozených dispozic vytváří pohybové improvizace 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 5.**

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracuje nejméně s písněmi (v dur i moll), s poslouchovými skladbami a hudebně pohybovými hrami ➤ Obměňuje a tvoří hudební motivy a aplikuje je při hře předvěti a závětí, pracuje přitom s notovým záznamem 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební výraz • Variace • Symfonický orchestr • Dirigent, sbormistr, kapelník • Stupnice moll (aiolská) • Dominanta • Polyfonie • Synkopa • Celý tón a půl tón • Noty h, e 2 • Skupiny not (osminových, šestnáctinových) • Koruna 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chápe základní společenské funkce hudby ➤ Nabyde povědomí o skladatelích významu J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. Janáčka, V. Nováka a dalšími podle uvážení vyučujícího 	<ul style="list-style-type: none"> • Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ➤ Využívá přirozenosti vnímání rytmu, tempa a zvuku jako celku ➤ Hudebně poslechová analýza dle základních hudebních znaků jednotlivých období. ➤ Zná nejvýznamnější skladatele jednotlivých období a příklady jejich tvorby. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vícehlasý a jednohlasý zpěv, individuální hlasový projev a jeho využití při zpěvu i v dalších hudebně výchovných činnostech • Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře • Výroba primitivních hudebních nástrojů • Pravěká hudební kultura • Hudba ve starověku • Hudba v období románském a gotickém • Renesance 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě ➤ Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ➤ Dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> • Improvizace jednoduchých hudebních forem rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace • Hlasová improvizace – práce s textem jeho zhudebnění, a rytmizace. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb ➤ Vytváří a volí jednoduché doprovody ➤ Provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní, jednoduchých skladeb) • Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře • Výroba primitivních hudebních nástrojů a jejich zvládnutí. 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě ➤ Rozliší uměleckou a lidovou hudbu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užívané ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje v rozdělení hudebních nástrojů a stavbě základních hudebních těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební nástroje a jejich rozdělení, vznik a vývoj 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 7.**

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se v základních hudebně vyjadřovacích prostředcích jednotlivých hudebních slohů ➤ Rozpozná jednotlivé hudební slohy, typické skladby a autory ➤ Zná nejvýznamnější skladatele jednotlivých období a příklady jejich tvorby. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudba Baroka • Hudba Klasicismu 	<p>A. Vivaldi J.S. Bach W.A. Mozart Haydn L.V. Beethoven</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě ➤ Dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastní vokální projev a vokální projev ostatních • Hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytváří a volí jednoduché doprovody ➤ Provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) • Záznam hudby – noty 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehu- debními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zku- šenostmi (inspirace, epigon- ství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpozná některé z tanců různých stylových období, ➤ Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění • Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace • Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické rytmicko – metrické, harmonické • Orientace v prostoru 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede typické znaky pro hudbu jednotlivých uměleckých směrů, hudební formy a nástroje ➤ Zná nejvýznamnější skladatele jednotlivých období a příklady jejich tvorby. ➤ Zvládá hudebně vlastenecké aspekty děl české hudby období romantismu 	<ul style="list-style-type: none"> • 19. stol. - romantismus • Český romantismus • Světová opera 	<p>Evropští hudební skladatelé romantismu</p> <p>B. Smetana</p> <p>A. Dvořák</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládá rozpoznat jednotlivé tance dle rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> • Tanec, Balet 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se v hudbě počátku 20. století. ➤ Poznává a popíše typické znaky a hudebně vyjadřovací prostředky. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1. a 2. Vídeňská škola • Impresionismus, expresionismus, Ruská hudební škola 20. století. • Janáček, Matinů – život a dílo 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> • Vícehlasý a jednohlasý zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí pojem vážná a populární hudba ➤ Uvede, v jakých oblastech se hudba uplatňuje (k tanci, k práci, k filmu ...) ➤ Porovná jazz s vážnou hudbou ➤ Vypráví o vzniku jazzu, o hudbě černochů a jejich těžkém životě v otroctví ➤ Vysvětlí pojem spirituál a blues ➤ Vyslechne jazzové ukázky ➤ Vysvětlí pojem improvizace ➤ Uvede významné jazzové interprety, hlavně L. Armstronga, Ella Fitzgerald ➤ Vysvětlí pojem rock a objasní, proč tato hudba vznikla ➤ Vyjmenuje hlavní rysy v po- 	<ul style="list-style-type: none"> • USA jako kolébka jazzu • Hudba amerických černochů, riffy • Tradiční jazz, improvizace • New Orleanský jazz • Louis Armstrong • Dixieland • Swing • Vývoj Jazzu v Evropě a u nás. • Voskovec, Werich, Osvobozené divadlo • Hudba po 2. svět. v. • Vznik a vývoj Jazzu v souvislosti s geografickými a historickými aspekty • Jazz • Ragtime 	

<p>rovnání s vážnou hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Z textů písní vyvodí, o čem se v rockových písních zpívá ➤ Vyjmenuje další rockové skupiny (Rolling Stones, Pink Floyd, Beach Boys ...) ➤ Přinese nahrávky a poslechne si některé ukázky ➤ Vyjádří vlastní názor na tuto hudbu ➤ Analyzuje jednotlivé současné hudební žánry a orientuje se v jejich základních znacích. 	<ul style="list-style-type: none"> • Blues • Swing – electroswing • Country and Western, evergreen • Rock and Roll, rythm and blues • Elvis Presley • Rock 60. let • The Beatles, Rolling Stones • 70. a 80. léta v populární hudbě • Současné hudební žánry taneční a populární hudby • Alternativní hudební žánry 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná moderní hudební nástroje a techniku spojenou se záznamem a přenosem hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • Moderní hudební nástroje, hudba a technika 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zúčastní se nácviku a osvojí si základy pohybového doprovodu, aktivně se účastní pohybového výstupu 	<ul style="list-style-type: none"> • Taneční vystoupení, vlastní střih hudby, organizace nácviku a výstup 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládá orientaci v tancích 20. a 21. století, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Moderní a výrazový tanec 	